TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20878
Tarih :27.10.2026

- 52313

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ
Ağrı Milletvekili

Aile hekimleri (AH) ve aile sağlığı merkezi emekçileri, birinci basamak sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde ve yurttaşların sağlık hizmetlerine erişiminde önemli bir görev üstlenmektedir. Ancak ağır hastalık, uzun süreli tedavi, ameliyat veya çeşitli kazalar gibi kendi sağlıklarını etkileyen nedenlerle uzun süreli görev yapamamaları durumlarında sağlık emekçilerinin sözleşmelerinin sona erdirilmesi, çalışma güvenceleri ve sağlık hizmetlerinin sürekliliği bakımından ciddi sorunlar doğurmaktadır.

Aile Hekimliği Sözleşme (AHS) ve Ödeme Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine, 29 Temmuz 2023 tarihli ve 32263 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7432 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile, sağlık sebebiyle 180 günü aşan süreyle görevini ifa edememe hâli sözleşmenin kendiliğinden sona ermesi nedenleri arasında eklenmiştir. 180 günlük olan bu sınır, üst norm olan 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nda ise yer almamaktadır. Dolayısıyla burada kanuniliğe ve normlar hiyerarşisine bir aykırılık bulunmaktadır. Anayasa Mahkemesi de 21 Haziran 2022 tarihli, E.2022/43 ve K.2022/81 sayılı kararıyla kamu hizmetinde bulunma hakkını, çalışma hürriyetini ve temel hakların sınırlandırılması ilkesini gözeterek, sözleşme feshini gerektiren ağır sonuçlu durumların genel çerçevesinin ve ilkelerinin kanunla çizilmesi gerektiğine hükmetmiş; 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nun 8. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve yürütmeye "sözleşmenin feshini gerektiren nedenleri" belirleme imkânı veren ibareyi iptal etmiştir. Ayrıca Danıştay 2. Dairesi'nin kararlarında da AYM'nin söz konusu iptal kararına açıkça atıf yapılarak aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının sözleşmelerinin feshine veya sona ermesine ilişkin

kuralların doğrudan yönetmelikle ihdas edilemeyeceği, bu konuda kanunla temel ilkelerin ve hukuki çerçevenin belirlenmesinin zorunlu olduğu kabul edilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu düzenleme hukuka aykırılık teşkil etmektedir. Yönetmelikle getirilen 180 günlük bu katı sınır, aile hekimleri aleyhine anayasal güvenceleri ortadan kaldıran, 657 sayılı Kanun hükümleriyle tamamen çelişen ve temel bir anayasal hak olan sağlık hakkı ile çalışma hakkını yönetmelik seviyesinde sınırlandıran bir düzenlemedir. Sağlık emekçileri üzerindeki sonuçlarının açıklığa kavuşturulması; benzer mağduriyetlerin önlenmesine yönelik tedbirlerin değerlendirilmesi ve uygulanmasının ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bu düzenleme, kanser tedavisi, ağır hastalık, ameliyat veya trafik kazası gibi nedenlerle uzun süre tedavi görmek zorunda kalan sağlık emekçilerinin iş güvenceleri bakımından ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Nitekim, Türk Tabipleri Birliği'nin 23 Eylül 2026 tarihli açıklamasında, Muğla'nın Bodrum ilçesindeki Mumcular Aile Sağlığı Merkezi'nde görev yapan Dr. Deniz Nalbantoğlu'nun trafik kazası sonrasında tedavi süresinin 180 günü aşması gerekçesiyle sözleşmesinin sona erdirildiğine dikkat çekilmiş; aynı açıklamada beyin ameliyatı geçiren bir hekim, kanser tedavisi gören iki hekim ve bir hemşirenin de benzer gerekçelerle sözleşmelerinin feshedildiği ifade edilmiştir. Tarafıma ulaşan bilgilere göre bu açıklamada dikkat çekilen birçok benzer durum farklı kentlerde de yaşanmaktadır.

Hastalık veya kaza nedeniyle tedavi görmek, herkes gibi sağlık emekçilerinin de karşılaşabilecekleri en doğal durumlardır. Sağlık emekçilerinin kendi sağlıklarını korumak için ihtiyaç duydukları tedavi ve iyileşme sürecinin mesleki güvencelerini ya da işlerini kaybetmeleriyle sonuçlanabilmesi kabul edilemez bir durumdur. Üstelik uzun süreli hastalık ve tedavi süreçleri, tek başına mesleki yetersizlik veya kusur olarak değerlendirilemez. Bu nedenle uzun süreli tedavi gerektiren sağlık sorunlarının doğrudan sözleşmenin sona erdirilmesi sonucunu doğurması; çalışma hakkı, ölçülülük ilkesi, iş güvencesi ve kamu sağlık hizmetlerinin sürekliliği bakımından değerlendirilmelidir. Tedavisi tamamlanan ve yeniden çalışabilecek duruma gelen sağlık emekçilerinin mesleklerine dönebilmeleri, hem çalışma haklarının korunması hem de yurttaşların sağlık hizmetlerine erişiminin kesintiye uğramaması açısından önem taşımaktadır.

52313

Bu bağlamda;

1. 29 Temmuz 2023 tarihinden bugüne kadar, sağlık sebebiyle 180 günü aşan süreyle görevini ifa edememe gerekçesiyle sözleşmesi sona erdirilen aile hekimi ve aile sağlığı merkezi emekçisi sayısı kaçtır? Bu kişilerin yıllara, illere ve meslek gruplarına göre dağılımı nedir?
2. Hastalık izin süresi nedeni ile sözleşme feshi uygulaması sözleşme hükümleri yasallaştıktan sonra herkes için eşit olarak uygulamaya konulmuş mudur? İl sağlık müdürlüklerinin bu uygulama üzerinde tasarrufları söz konusu mudur?
3. Sözleşmeleri bu gerekçeyle sona erdirilen sağlık emekçilerinin hastalıkları, aldıkları tanılar ve tedavi süreçleri nelerdir? Fesih gerekçesi yaptığınız herhangi bir usulsüzlük söz konusu mudur? Tamamen süre kısıtı ölçü alınarak hiç de adil olmayan böyle bir teknik yaklaşım mı sergilenmiştir?
4. Anayasa Mahkemesinin 21 Haziran 2022 tarihli, E.2022/43 ve K.2022/81 sayılı kararı sonrasında, Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin uygulanmasına ilişkin olarak Bakanlığınızın güncel hukuki değerlendirmesi nedir? Aile hekimleri ve aile sağlığı merkezi emekçilerinin sözleşmelerinin sona ermesine ilişkin olarak Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nin hukuki dayanak yapılarak sözleşme fesih gerekçesi sayılması Bakanlığınızca yeniden değerlendirme konusu yapılmış mıdır? Yapılmışsa söz konusu kararın mevcut aile hekimliği sözleşmesi düzenlemesine etkisi olacak mıdır? Bunun için gerekli yeni düzenlemeler yapılacak mıdır?
5. Tamamen süre kısıtı ölçü alınan hukuka aykırı bu düzenlemenin Bakanlığınızca uygulanmaya devam edilme gerekçesi nedir? Bakanlığınızca hukuka aykırı işlem tahsis edilmesini nasıl açıklamaktasınız?
6. Hastalık sözleşme feshi gerekçesi nasıl yapılabilir? Dr. Deniz Nalbantoğlu'nun trafik kazası sonrasındaki tedavisinin 180 günü aşması gerekçesiyle sözleşmesinin sona erdirilmesine ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Önce göreve başlatılıp 3 hafta çalıştırıldıktan sonra sözleşme iptaline gidilmesinin nedeni nedir? İlgili işlem hakkında inceleme yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonucu nedir?

7. Hastalık/trafik kazası durumları hepimiz için aynı zamanda öngörülemeyen çalışmaya engel durumlar olduğundan bu süreçte kişinin mali haklarından yoksun kalması nasıl açıklanabilir? Uzun süreli tedavi gerektiren kanser gibi hastalık, trafik kazası ve benzeri durumlarda, sağlık emekçilerinin tedavi sürecini tamamlamalarına ve sağlık durumları elverdiğinde görevlerine dönebilmelerine olanak tanıyacak, özlük ve mali hak kayıplarının giderilmesini sağlayacak gerekli düzenlemelerin yapılması planlanmakta mıdır?
8. Sağlık emekçileri açısından aynı işi aynı meslekleri yaptıkları halde özlük hakları ile ilgili eşitsizliklere neden olan uygulamalar açısından yeni düzenlemelere ihtiyaç olduğu açıktır. Sağlık mazereti nedeniyle görev yapamama durumunda 180 günlük kesin sınır yerine, hastalığı, tedavi süresini ve sağlık kurulu değerlendirmesini esas alan bir sistem oluşturulması; aile hekimliği sözleşmesiyle çalışan sağlık emekçileri bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndaki hastalık izni hükümlerinden yararlanma imkânlarının değerlendirilmesi düşünülmekte midir?